

Urša Premik (1994) je fotografinja mlajše generacije, ki zaključuje študij fotografije na Visoki šoli za storitve (VIST) v Ljubljani, kjer tudi živi in deluje. Avtorica se s fotografijo intenzivno ukvarja od srednješolskih let, v središču njenega fotografskega ustvarjanja pa so vedno ljudje. Svoje delo je predstavila na več skupinskih razstavah v okviru študija in na različnih edicijah fotografskih delavnic, ki so potekale v sklopu festivala

Celje Fokus. Med njena najbolj odmevna dela sodi serija *Hilda*, dolgoročen projekt portretiranja svoje babice, s katero se je avtorica predstavila na samostojni razstavi v Likovnem salonu Celje (2016), njene fotografije pa so bile objavljene v številnih domačih in tujih publikacijah, kot so *National Geographic Slovenia*, *Vogue Italia* – *PhotoVogue*, *Vanity Teen*, *COOL UK Magazine*, *VOOM mag*, *M mag*, *Revija Fotografija*, idr.

www.ursapremik.com

ZKŠT Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec
Aškerčeva 9a - www.zkst-zalec.si

SEKTOR

oblikovanje:
Neža Penca

savinov
likovni salon
žalec

7.6./19:00
- 1.7.2018

Super Hilda je druga edicija projekta v nastajanju, v katerem fotografinja Urša Premik nadaljuje večletno portretiranje svoje babice Hilde. Če so prvo edicijo projekta sestavljali portreti spontanih in naključnih utrinkov iz babičinega vsakdana in performativni posnetki, ki so razkrivali šaljivo plat Hildine osebnosti, pa se avtorica zdaj osredotoča na povsem režirane in dramaturško razdelane prizore. Portreti Hilde so rezultat preišljenih fotografskih seans, v žargonu modne industrije t. i. *fashion editorial*, tj. fotografije, namenjene objavi v modnih in *lifestyle* revijah, ki ne služijo zgolj predstavitvi modnih oblačil, temveč ponujajo identifikacijo z določeno zgodbo in prodajajo specifičen življenjski stil. Fotografinja, ki se z modno fotografijo ukvarja tudi profesionalno,

s pridom izkoristi poznavanje njenih estetskih in žanrskih zakonitosti in, zavedajoč se njenih strategij in pravil, postavi pod vprašaj dominanten pogled na koncepta mode in lepote. Babico postavi v središče zgodbe in ji s skrbno izbranimi oblačili, ambientom in rekviziti dodeljuje različne vloge. Odeta v različne vrste ogrinjal in plaščev Super Hilda mestoma spominja na nekakšno anti-junakinjo, ekscentrično in samosvojo, ki se ponaša z "nadnaravno" močjo starosti in s cigareto v roki predstavlja antitezo, odklon in ugovor komercialno naravnani modi, promociji lepotnih idealov in fantazmi o večni mladosti.

Fiktivne in idealizirane podobe Hilde lahko razumemo tudi kot alternativni način reprezentacije starostnikov. Sodobna družba se poleg turbokapitalizma in potrošnje, ki je v današnjem času dosegla višek, srečuje tudi z drastičnimi demografskimi spremembami (predvideva se, da bo do leta 2030 ena tretjina svetovnega prebivalstva starejša od 65 let). Skupaj s povsem tržno naravnano kozmetično industrijo, ki je predvsem v starostnicah že prepoznala novi kupni potencial, v javnem diskurzu starost in staranje veljata za hibo in pomanjkljivost, ki jo je z ustreznimi manipulacijami (npr. uporabo čudežne *anti-aging* formule) mogoče odpraviti. Večina reprezentacij starosti kaže popačen pogled na samo naravo starosti in staranja. Mnogi (vključno s starostniki) starost in staranje razumejo kot nekaj odvečnega, neprivačnega in celo sramotnega, s tem pa starostniki postajajo vse bolj marginalizirana skupina, potisnjena na družbeni rob. Vse bolj je očitno, da potrebujemo novo vizualno in retorično paradigmo, ki bo naslavljala demografske spremembe in sprejemala izzive staranja prebivalstva. Fotografija lahko služi kot nosilec sporočila in imaginacije, ki odpira nove

možnosti interpretacije in načine branja. Razstavo *Super Hilda* tako lahko razumemo tudi kot vajo v spreminjanju prevladujočega negativnega mišljenja, saj ponuja s humorjem prežet način predstavitve starostnice, ki presega stereotipe in predsodke. Starost obravnava kot naraven del identitete in obuja spomin na čase, ko je starost pomenila častni status modrecev in starešin; privilegij ki so ga starostniki, ti zaprašeni junaki, v sodobni družbi skorajda povsem izgubili – pravico do biti star. / mag. Jasna Jernejšek

